

Večernik

Leto I. (VIII.), šte. 160

Maribor, sobota, 12. novembra 1927

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov veak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem šok. zav. v Ljubljani št. 11.400
Večja mesečno, prejemani v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš. po tarifu
Oglaš. sprejema tudi oglašni oddelček „Jutra“ v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Zveza Slovenije z morjem

GRADNJA 57 KM DOLGE PROGE KOČEVJE—VRBOVSKO. — 500 MILIJONOV ZA REGULACIJO NAŠIH VOD.

BEOGRAD, 12. novembra. V stavbnem oddelku prometnega ministrstva so bila te dni končno posvetovanja glede gradnje novih železnic v Sloveniji. Gre v prvi vrsti za železniško progo, ki bi zvezala Slovenijo z Jadranskim morjem. — Vlada se je odločila za Klodič-Hrovačvo progo Kočevje—Vrbovsko, izvršene pa so morale biti na prvotnem projektu gotove izpremembe. Tako odpadeta med drugim svoječasno od inž. Klodiča projektirani most žez Kolpo in predor pri Vrbovskem. Vsled opustitve predora se podaljša železniška proga od 44.75 km na 57.75 km. Proga bo šla v zadnjem delu po gozdnatem ozemlju skozi pogorje Kamenica in zavije potem po Lužini cesti v Vrbovsko, kjer se priključi na že obstoječo progo Zagreb—Sušak.

BEOGRAD, 12. novembra. Ministrstvo za poljedelstvo je izdelalo obširen projekt o regulaciji naših vod in določilo za to 500 milijonov dinarjev. Od te vsote se uporabi: za regulacijo Save 250, Drave 35, Mure 40, Donave 35 in Tise 15 milijonov dinarjev. Vrh tega je določena nabava novega orodnega materijala za 180 milijonov.

Delo se bo razdelilo v dve skupini: najprej prično poglabljati Savo, za kar se bo uporabilo 65 milijonov, in sicer 45 milijonov iz novega proračuna. V zvezi s tem načrtom je izdelalo ministrstvo načrt zakona o regulaciji rek. Zakon bi obsegal sedem kratkih členov, ki pooblaščajo ministra za poljedelstvo, da izvrši tekom 12 let vsa nujna dela na naših rekah, ministra financ pa, da predlaga narodni skupščini najetje dolgoročnega posojila 500 milijonov dinarjev izključno v to svrhu. Podroben način uporabljanja tega posojila bo določil ministrski svet.

lepša točka dnevnega reda: g. Vladimir Skrbinšek, član Narodnega gledališča, je mojstersko recitiral »Elegijo« in »Pesem iredentistov« Igo Grudna. S to točko so se lahko merile samo še one iz drugega dela večera, ko sta recitirali gđ. Kovačičeva Grudnova »Lepo Vido in Župančičevo »Dete čeblja« ter gđ. Kraljeva Gregorčičeva »Naš čolnič otmimo«. Vsi trije člani narodnega gledališča so bili deležni najživahnejšega aplavza. V prvem delu je igrala še godba nekaj komadov, nakar je predvajala mladina »Primorske brate«, prizore in deklamacije, ki jih je zložil za ta večer Goriški. Po odmoru so zapeli Jadranaši še »Buči, buči morje adrijansko!«, sledile so že navedene recitacije gđ. Kovačičeve in Kraljeve, nato živa slika predstavljajoča trpljenje primorskega naroda obdanega od zasmehujočih črnosrajčnikov.

Zanimanje občinstva za rapalski večer je bilo tako, da o njem raje ne govorimo. Jugosl. Matica zasluči pač več pozornosti. Vendar moramo v interesu stvari in pa v korist bodočih podobnih prireditvev opozoriti sicer marljivo aranje na naslednje dejstvo: nekatere točke sporeda bi imele mnogo več uspeha pri kakih internih mladinskih prireditvah, splošen Rapalski večer v gledališču pa naj bi imel na njihovem mestu le kaj boljšega.

Sinočnjega večera so se udeležili poleg mladine in naših stebrov iz nekdanjih narodnostnih bojev v Mariboru tudi zastopniki oblastev: veliki župan g. dr. Schaubach, mestni župan in predsednik občastnega odbora ter skupščine g. dr. Leskovar, policijski nadsvetnik g. Kerševan, zastopnik vojske, carine in drugih oblastev.

Politika v obljubah in dejanjih

DVOJNO LICE POSLANCEV SLS. — ODKLONJENI PREDLOGI ZA POVZDIGO NAŠEGA KMETSKEGA STANU.

Maribor, 11. novembra.

Obljuba dela dolg, pravi že star pregovor in sedaj je prišel ugoden čas, da gospodje, ki se tako ponosno trkajo na prsa, da so samo oni pravi zastopniki slovenskega ljudstva, svoje obljube tudi izpolnijo. Naš narod ječi pod težo gospodarske krize in klic po davčni razbremenitvi ali vsaj izenačenju davkov v državi postaja vedno obupnejši in silnejši. Ljudstvo leze vedno bolj v dolgove in išče izhodov iz težkega gospodarskega stanja.

Pred nekaj dnevi je šlo v Narodni skupščini za predlog, da se naj vprašanje izenačenja davčnih bremen nujno obravnava. Tozadevnih načrtov za izvedbo vsem delom države pravične davčne reforme je izdelanih že cela vrsta. Toda vlada je na veliko preseenečenje prečanskih poslancev činično izjavila, da te važne zadeve ne smatra za nujno in vladna večina je nato v resnici predlog odklonila. Za odklonitev so glasovali tudi poslanci Slov. ljudske stranke, ki so slovenskemu ljudstvu dosedaj 5 let pripovedovali, da je izenačenje davkov nujnejše vprašanje in so v volilni borbi z Vučkovičem vred neprestano obljubljali, da bo izenačenje davkov prvo, kar pride na razpravo v Narodni skupščini.

Dne 9. t. m. je bil baje na dnevnem redu Narodne skupščine nujni predlog o likvidaciji kmetijskih dolgov, ki so dosegli danes že ogromno višino dve in pol milijarde dinarjev. Vsak trezno misleč državljan, ki se zaveda, da je v gospodarsko solidnem kmečkem stanu pogoj za celotni gospodarski napredek države, bo priznal upravičenost nujnosti takega predloga. Tem bolj bi morali to priznati poslanci SLS ki se smatrajo vendar za zastopnike kmečkega ljudstva, ki mu neprestano prisegajo, da bodo delali za njegov napredek. A kaj so storili? Skupno z radikali so odklonili tudi nujnost tega predloga.

Dne 5. novembra se je vršila seja mariborske občastne skupščine. Na tej seji se je občastni predsednik dr. Leskovar v svojem poročilu ponovno pritoževal, da še vedno ni izvršen prenos poslov od državne na občastne samouprave v smislu zadevnih zakonskih določil in zlasti, da še ni izvršen prenos finančnih virov. Dr. Leskovar je ob tej priliki izjavil, da bodo oni, to je poslanci SLS, storili vse, da se to nujno izvrši, gotovo še tekom tega meseca, da bo mogel občastni odbor začetkom decembra predložiti občastni skupščini proračun.

Dne 9. novembra je bil na dnevnem redu Narodne skupščine predlog poslanca Stjepana Radića, da se končno nemudoma določi pristojnost občastnih skupščin in se jim dodeli potrebni finančni viri. Radić je v svoji strogo stvarni utemeljivi predloga konstatiral, da se je pred poldrugim mesecem (od 28. do 30. sept.) vršila v Beogradu konferenca zastopnikov vseh občastnih skupščin s finančnim ministrom in drugim zastopniki vlade. Ta konferenca je sprejela resolucijo, ki je ugotovila, da so občastne samouprave naletele na največje ovire baš od strani vlade, zlasti finančnega ministra. V teku poldrugega meseca pa vlada zopet ni ničesar ukrenila v tem pogledu. Nasprotno! Občastne skupščine, ki bi bile morale že 5. novembra začeti razpravo o proračunih, so dobile od finančnega ministra nalog, da naj sestavo in predložitev proračunov odgodijo do decembra. To je pač najboljši dokaz, da sedanja vlada ni delovna vlada. Radićeve argumente je krepko podprl tudi poslanec SDS dr. Kostić.

In kaj se je zgodilo? Poslanci SLS, ki imajo v Sloveniji v obeh občastnih skupščinah vso moč v rokah in se doma neprestano pritožujejo nad beograjskim centralizmom, češ, da ovira samouprave, so v narodni skupščini v lepi slogi z radikalskimi centralisti glasovali proti nujnosti tega predloga in tako izjavili, da je samo humbug, kar oni zahtevajo doma kot nujno.

Ti trije pogledi pač zadostno osvetljujejo dvojno lice SLS: eno demagoško doma za ljudstvo, drugo oportunistično in protiljudsko pa v Beogradu. In vse to radi enega samega ministrskega stolčka.

Izpopolnitev javnovarnostne službe v mariborski oblasti

Veliki župan mariborske oblasti je v svojem poročilu o stanju občestne uprave, podanem v občastni skupščini 5. tm., poročal tudi o stalnem izpopolnjevanju javnovarnostne službe v oblasti. Uvažujoč velik pomen, ki ga ima pri ruiranju in ugotavljanju identitete zločincev moderna daktiloskopijska, je policijski komisariat v Mariboru naložil moderno daktiloskopijsko registraturo po Haryjevem sistemu. Registratura šteje danes okoli 3.500 daktiloskopijskih kart s pripadajočimi evidenčnimi alfabetičnimi listi. Poleg tega se je tudi istotam začela nalagati monodaktiloskopijska registratura, ki šteje 260 monodaktiloskopijskih listov, in registratura odtisov dlani s 44 odtisi. V teku zadnjih 8 mesecev je policijski komisariat v Mariboru izvršil na krajih zločincev v 25 slučajih ogleda z daktiloskopijskimi pripomočki in sicer s tremi pozitivnimi uspehi. Tozadevna mnenja so bila predložena okrožnemu sodišču v Mariboru in so bili zločinci na podlagi istih obsojeni. Tudi je policijski komisariat uporabljal v nekaterih slučajih policijskega psa, v enem slučaju z uspehom.

Galoše in snežne čevlje popravlja Ameriška vulkanizacija. Maribor, Zrinjski trg. 1649

Zagreb se pripravila na kraljev sprejem

ZAGREB, 12. novembra. Zagrebški občinski svet je imel včeraj slovesno sejo, na kateri je bila izvršena že napovedana nova prekrstitvev nekaterih trgov in cest po imenih članov vladarske hiše. Na predlog župana arh. Heinzla je bil dosedanji Wilsonov trg pred univerzo prekrščen v Trg kralja Aleksandra, bivša Kukovičeva ulica v Ulico kraljice Marije, »Trg N« v Trg kralja Petra, »Trg I« pred državnim kolodvorom pa v Trg kralja Tomislava. Dosedanji Trg 29. oktobra je bil prekrščen v Wilsonov trg, dosedanja »Ulica A« pa v Ulico 29. oktobra. Županov predlog, je bil sprejet soglasno.

Razžaljeno italijansko poslaništvo

BEOGRAD, 12. novembra. O priliki sedme obletnice podpisa Rapalske pogodbe je izdala krajevna organizacija tukajšnje Jug. Matice nalepiti po mestu črno obrobljene lepake, s katerimi se opozarja prebivalstvo na mučeništvo našega življa v Italiji. Na zahtevo razžaljenega italijanskega poslaništva je policija prepovedala nadaljna afisiranja, že nalepljene lepake pa je odstranila. Postopanje policije je izzvalo med prebivalstvom veliko razburjenje.

Rapalski večer v Mariboru

V okviru trodnevnih spominskih prireditvev o priliki sedme žalostne obletnice črne dne našega naroda, rapalske pogodbe, je absolviralo sinoči naše najagilnejše narodnoobrambno društvo »Jugoslovenska Matica« prvi del letošnjega sporeda. V gledališču smo imeli Rapalski večer, ki ga je otvorila vojaška godba pod osebnim vodstvom kapelnika g. majorja Čermaka z državno himno in še nekaterimi komadi.

Predsednik pokrajinskega odbora Jugoslovenske Matice iz Ljubljane g. dr. Pretnar je imel krasen govor naslovljen našemu zasužnjenemu narodu onkraj meja s prošnjo na njegovo vztrajanje in s pozivom našemu svobodnemu ljudstvu na podpiranje trpečih bratov. Pevsko društvo »Jadran«, ki ga sestavljajo sami Primorci, je zapelo »Oj Doberdob« in »Hej trubaču!« Sledila je naj-

Sedma obletnica Rapalla v Mariboru

V soboto, dne 12. nov. ob 1/2 18. uri zažiganje žare pri spominski plošči majske deklaracije v parku.

V nedeljo, dne 13. nov. dopoldne nabiralna akcija.

Iz ljudske medicine na Pohorju

ZBIRANJE ZDRAVILNIH RASTLIN. — TAJINSTVENA ŠKRINJA. — ČUDNI RECEPTI ZA LJUDI IN ŽIVALI. — S POUKOM MED LJUDSTVO!

Maribor, 12. nov.

Na Pohorju spravljajo zadnje jesenske pridelke: pešo, korenje in repo. Kašče in vse šrambe so polne, gospodar in gospodinja se veselita obilnega pridelka, ki bo vsaj nekoliko olajšal križe in težave današnjih težkih časov. »Bog daj le še zdravja!« vsklika zadovoljni gospodar, ki dobro ve, da je skrbna gospodinja tudi v tem oziru preskrbela vse potrebno.

In res najdeš v vsaki pohorski hiši skrivnostni podstrešni kotiček, kamor pa imajo dostop le domači. Starodavna škrinja vsebuje posebno domačo lekarno, ki je včasih prav čudna. Zraven običajnih gomil, bezgovega in lipovega cvetja, janeža, lanenega semena itd., najdeš tudi izredna zdravila v obliki listja, trav, stebel in korenin, katerih imena in zdravilno moč zveš šele ob priliki kake bolezni. Takrat se pojavijo iz »tajinstvene škrinje« tudi različni lončki in steklenice vseh velikosti — lastne recepture. Sicer je videti tudi Mohorjev koledar z vpisom zdravilnih zelišč in Kneipov »Domači zdravnik«, vendar se vsa »medicina« opira pred vsem na domače, že preizkušene »arcnije«, ki jih pozna ljudstvo že od pradedov in so ohranjene le po ustnem izročilu.

Sistematično raziskovanje teh »domačih receptov« bi nas privedlo do zanimivih rezultatov, da ljudsko praznovanje še ni in še dolgo ne bo izumrlo. Niti bližina zdravnikov ne vpliva mnogo in zanimivo je dejstvo, da je zdravnik šele zadnje pomožno sredstvo, ko je včasih pomoč že nemogoča. Zgodili so že slučaj, da so težko bolnega gospodarja — z vsemi mogočimi »žavbami« namazanega pripeljali že v nezavesti k zdravniku, ki seveda ni mogel več pomagati. Še celo drvarja, ki mu je drevo popolnoma potrgalo nogo, so 3 dni zdravili doma, k sreči je slučaj ostal brez komplikacij in mariborska bolnica mu je rešila življenje.

Da so »recepti« včasih prav čudni, evo nekoliko »ocvirkov« iz obširnega pohorskega »medicinskega leksikona«!

Ako te boli vrat, ni boljšega zdravila kakor kuščar, vjet v mesečnem svitu. — Zoper bolečine v zobeh so dobri otrobi, ki se v božični noči pred jaslice postavijo. — Če te boli trebuh, ga obkladaš s segreto črno volno. — Ako hočeš pregnati uši in drug mrčes od ljudi in

živali, pridobi si čunje od mrtveca, ki ga je imel hudi duh v oblasti. — Rogač (hrošč) je najboljša pomoč zoper božjast. — Če te boli križ, zlezi v lestvo in si ga zravnaj. — Ako ima kdo oteklino v licu, se mora z voščeni svečami pokaditi. — Če se vnamejo pljuča, prinesi topel kravjek in ga ožemi. Iz vode, ki se izcedi, skuhaj zdravilni čaj, z ostankom v roki pa pomazi bolniku prsa. — Če te nadleguje katar, posmudi živi mački rep in globoko vdihavaj! — Kruljavega bolnika pokoplji v mrzlo blato, nato ga zavij v toplo odejo; bolečine bodo kmalu odjenjale. — Če te ščiplje v trebuh, se namaži s tobakovo žverco. — Ko v letu prvič zaslišiš grom, leži na trebuh in se valjaj, da te vse leto ne bo ščipalo. — Zoper želodčni krč ti pomaga krt. Če te vjeda, ulovi krt in si ga spusti za srake. Ko krt pogine, krč poneha. — Odprto rano ti najbolje zaceli kravjek. — Če te boli trebuh, se najej redkve, zunaj ga pa obloži z blatom. — Vnetje pljučnih vršičkov najbolje izleči pasja mast. — Kdor ima črve, naj se vleže v posteljo in ga valja. Rešil se bo nadloge. — Če te bolijo zobje, si natlači pipo s koprivnimi koreninami in jih kadi. Že po drugi pipi bolečine prenehajo. — V votel zob si natlači bage in ne bo te več bolel. — Blaževa sveča te obvaruje kač, ako jo neseš trikrat okoli nog, trupa in glave. — Ako te boli oko, priveži nanj svojo vodo. — Če te boli glava, priveži nanjo senco črne kure in stare koledarje; vsi svetniki potegnajo vse bolečine ven. — Če te lomi krč, priveži na trebuh žabja jajca. — Če vola vamp boli, mu daj kaditi pipo. — Da boš imel lene konje, jim dajaj človeško mast in mišnico. — Da živini izlečiš vrtoglavost, si pred Jurjevim nalovi žab in jih na solcu posuši. Kuhaj jih nato in jih pokladaj živini med drugo krmo. — Kdor hoče imeti lepe vole, jih mora krmiti z ovsem. Kar puste v jaslji, jim mora vselej potegniti po hrbtu.

To so »naičudovitejši recepti« ljudske medicine na Pohorju in Koziaku, ki dajo marsikaj misliti. Vsekakor je potrebno, da se marsikatero čudna navada s popularnim poukom iztrebi, kar edino bi moglo preprečiti razne usodepolne slučaje. Podoželski kulturni faktorji imajo obilo prilike poučiti naše ljudstvo o brezmišelnosti prastarih »receptov«, da bo tudi v zadnje pohorsko bajto prisiljal žarek prave kreposti in zdravja!

Narodno gledališče v Mariboru

REPERTOAR:

Sobota, dne 12. novembra ob 20. uri »Revizor« ab. C. — Kuponi.

Nedelja, dne 13. novembra popoldne ob 15. uri »Sneguljica« kuponi; ob 20. uri »Čardaška kneginja«. Kuponi.

Nedelja v mariborskem gledališču. V nedeljo dne 13. t. m. ob 15. uri se vprizori priljubljena otroška igra »Sneguljica«. — Ob 20. uri zvečer velezabavna opereta »Čardaška kneginja«. Za obe predstavi veljajo kuponi.

»Eva« na mariborskem odru. Mariborsko gledališče študira Leharjevo mojstrsko opereto »Eva, deklica iz tovarne«, v režiji g. Bachmanna kot gosta. Premijera bo prihodnje dni.

»Igra s smrtjo« na mariborskem odru. To komedijo ruskega feljtonista Arkadija Averčenkova vprizori mariborsko gledališče prihodnji teden v režiji g. Vlad. Skrbniška.

Gradnja obmejnega kolodvora v Mariboru.

Eno najvažnejših vprašanj, o katerih se razpravlja na sedanjih avstrijsko-jugoslovanski železniški konferenci v Mariboru, je vsekakor gradnja velikega kolodvorskega poslopja v Mariboru, v katerem bodo nastajeni vsi avstrijski in jugoslovanski uradniki. Vprašanje šoiskega obiska nemških uradniških otrok pa bo rešeno v Beogradu. —

Električna razsvetljava na Teznu

Na splošno zadovoljstvo občanov na Teznu in gotovo tudi vsega mnogoštevilnega pri nas potujočega občinstva so zazarele 10. nov. zvečer na Ptujski cesti prvič lepe električne obločnice. Kaka dobrota je električna luč v splošnem in prav posebej še radi telesne varnosti dobra cestna razsvetljava, članes pač ni treba več povdarjati. To ve že vsak hrbovec. Vsa čast občinskemu odboru na Teznu, da nam je omogočil sobno in cestno električno razsvetljava! Nujna potreba ene električne obločnice je še prišli, kjer je križišče dveh cest z izredno ostrim in nevarnim ovinkom. — Ako dobimo še autobusno zvezo z mestom, potem se bomo zavedali, da vendar nismo kje v Sibiriji, ampak v bližini zapadno-evropske civilizacije. —

Pri bolnih na ishiasu

ima redno jemanje Franc Jožef-ove grenčice na prazen želodec za posledico lahko izpraznjevanje želodca, kar spet izziva olajšanje in zmanjšanje bolečin. — Strokovni zdravniški listi pravijo, da se z uporabo Franc Jožef-ove grenčice ublažijo tudi bolečine na jetrih in debelim črevesu, pri hemoroidih in prostatih hipertrofiji se uporablja z uspehom. — Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

Citraški koncert!

Mariborski citraški klub priredi v nedeljo, dne 13. t. m. ob 16. uri v mali dvorani Narodnega doma velik citraški koncert. Za obilno udeležbo prosí odbor. —

Mariborski in dnevni drobiž

Gospodu velikemu županu!

Kaj je s povračilom stroškov za volitve? Čas bi že bil, da jih dobimo. Predujmov kljub zaprositvi nismo dobili. Živeli smo na lastne stroške, a povračila od nikoder, dasi sta včeraj minila po volitvah že dva meseca. Človek mora priti tako do rezultata, da si bo v bodoče premislil še kaj kreditirati državni upravi. Prosimo, blagovolite napraviti red bodisi pri ljubljanskem računovodstvu bodisi pri sreskih poglavarjih, kjer pač tiči krivda! Več volilnih komisarjev.

Slava 45. pešpolka v Mariboru.

45. pešpolk mariborski praznuje dne 23. novembra v spomin na obletnico dneva, ko je bila usoda Maribora l. 1918 stvarno odločena v našo korist, svojo slavo. Služba božja in rezanje kolača se vrši ob 10.30 dop. na dvorišču vojašnice Kralja Aleksandra na Meljski cesti. Ob 15 uri pa bo na dvorišču vojašnice vojaška veselica. —

Cerkveni koncert v Mariboru.

Cecilijno društvo za stolno župnijo v Mariboru priredi v torek, dne 15. tm. ob 20. uri v proslavo 70letnice knezoškofa monsgr. dr. Andreja Karlina v stolni cerkvi cerkveni koncert s sledečim sporedom: 1. Jos. Rheinberger: Koncert v g-molu za orgle in orkester (Grave — Andante — Con moto). 2. P. Hug. Sattner: a) Evaristični tron. b) Marija, kako si lepa! 3. a) Dr. Fr. Ks. Lukman: Majnik poje. b) St. Premrl: Sem kakor oljka. c) Emil Hochreiter: Marija mati. Zbor in orkester, ozir. orgle. 4. a) Zimarino: Pri jaslicah. b) Vittadini: Koral. (Orgle). 5. Dr. Fr. Kimovec: Tebe Boga hvalimo. Zbor in orkester. Orgle: Stanko Premrl, ravnatelj stolnega kora v Ljubljani. —

Mariborsko porotno sodišče.

Letošnje zimsko zasedanje mariborskega porotnega sodišča se prične dne 5. decembra. —

Smrtna kosa.

Danes, ob 1. ponoči je umrl v Mariboru v starosti 77 let g. Alojz Polatschek, ključavničarski mojster. Pokojnik je bil vsled njegove značajnosti in objektivnosti splošno spoštovan in priljubljen. Celih 27 let je predsedoval in izvrstno vodil kovinarsko zadrugo. Ločil se je sicer od nas, ohraniti pa ga hočemo v trajnem spominu. Pogreb se bo vršil jutri ob 15. uri in se vsi člani kovinarske zadruge pozivajo k polnoštevilni udeležbi. Naj mu bo lahka zemlja. — Kovinarska zadruga. —

II. okraj brez luči.

Sinoči je pred 11. uro nenadoma ugasnila ulična razsvetljava v celem drugem okraju med Aleksandrovo ulico in Tomšičevim drevoredom, tako da je bil ves del mesta v popolni temi. Električna je ugasnila radi kratkega stika. —

Odbor kola jahačev v Mariboru

ima v torek, 15. t. m. ob 20. uri sejo v Narodnem domu in se k tej vsi odborniki uljudno vabijo.

Vojak — berač.

22letni Jurij Kranec, rodom iz Gradca, a pristojen v Sotine, je služil vojake v Mariboru. Morda si je domislil, da je težko služiti brez denarja in je zaprosil zato za 14dnevni dopust, ki ga je tudi dobil. Odšel je v Zagreb, kjer je potem slekel vojaško obleko in se izpremenil v berača. Pri prosačanju po mestu pa ga je zalotila policija in se seveda silno začudila, ko je opazila, da ima pred seboj aktivnega vojaka. Kranec je bil izročen komandi mesta, da ga odpošlje v Maribor, kjer služi. —

Sum samomora.

Dne 9. t. m. je zapustila delo natakara Alojzija Cmajer, ki je bila dalj časa zaposlena v gostilni Franciške Š. v Mlinski ulici. Na stanovanju je pustila vso svojo lastnino in izginila brez sledu. Ker je večkrat grozila, da bo izvršila samomor, je verjetno, da je svojo namero tudi izvedla. Alojzija Cmajer je bila stara dvajset let in je doma iz Vukovskega dola. —

V gostilni Dolničar,

Aleksandrova cesta 79, se vrši v soboto in nedeljo pojedina krvavih in jetrnih klobas. — 1652

Korak nezakonske matere.

Sinoči je hči Gizela S. prinesla svojega štiritletnega sinčka v neko manufakturno trgovino, ga položila na pult in odšla. Trgovec je zadevo takoj prijavil policiji, ki je zaslišala mater ter doznala, da je otroka, čegar oče je neki trgovski potnik, prinesla očetu, češ naj on skrbi zanj. Končno je nezakonska mati vzela dete zopet v svojo oskrbo. —

Tatvina slanina in mesa.

Sinoči je pripeljal Ivan Kaiserberger iz ptujske okolice na odprtem vozu meso in slanino, katero je nameraval razpečati na trgu v Mariboru. Ustavil se je na Vojaškem trgu in se zamudil v neki gostilni samo deset minut. Ko se je vrnil iz gostilne, je opazil, da so mu z voza ukradli 20 kg slanine, 2 žunki in drugega mesa v skupni vrednosti 840 Din. O storilcih ni nikakega sledu. Tatvina je bila najbrže izvršena že med potjo na državni cesti. —

Prodaja kina v Studencih.

Včerašnjio beležko pod gornjim naslovom popravljamo v toliko, da je sicer na proji imenovani kino, da pa ne odgovarja dejstvu »da dobi kino novega lastnika v osebi veleposestnika in industrijalca g. R. Hercoga iz Paker pri Limbušu«. —

Pri Mariborski koči SPD

je zapadel okrog 35 cm debel suh sneg (pršič), ki nudi idealno smuko. Sankališče je temeljito popravljeno ter je tudi že uporabno. Mariborska kočja je dobro oskrbovana in so vedno na razpolago to pla in mrzla jedila. —

Neznana utopljenka na Fall.

Včeraj popoldne je vrgla Drava na obrežje pri šentlorenškem prevozu truplo neznane utopljenke, ki je moralo biti že dober teden dni v vodi. Skoro docela celo truplo je bilo že zelo poškodovano. Zvečer so prepeljali utopljenko v mrtvašnico na pokopališče v Puščavo. —

Društvo drž. policijskih nameščencev in vpokojevec

mariborske oblasti priredi dne 14. januarja pod pokroviteljstvom g. policijskega nadsvetnika Vekoslava Kerševana plesno veselico v dvorani Union (Götz) na Aleksandrovi c. št. 3. Ker je namenjen čist dobitek v prid vdovam in njih sirotam, se vkladno prosijo vsa društva, da blagovolijo to upoštevati in za ta dan po možnosti njih prireditvev opustiti. —

Ure, zlatenina na obroke

brez noviška, Ilger, Maribor, Gosposka ul. 15. — 12.9

Podporno društvo za revne učence drž. realke v Mariboru

ima svoj redni občni zbor v četrtek, dne 17. novembra popoldne ob 17. uri v posvetovalnici drž. realke na Jugoslov. trgu 1 z običajnim dnevnim redom. Odbor vabi člane k obilni udeležbi. — 1616

Tečaj vezanja

se prične 14. novembra v Dr. Verstovškovi ul. 4. — 1653

Naznanjam cenj. občinstvu,

da vozi avto v nedeljo dne 13. novembra na Martinov večer v Jarenino od Špaceka od 13.—17. ure. Povratek po želji. — Martin Cvilak. — 1634

V restavraciji »Pri treh ribnikih« v soboto 12. MARTINOV VEČER in v nedeljo 13. novembra PRVO-VRSTNI KONCERT PRVO-VRSTNI Pojedina piščancev, pitenih klobas in krotov

Kristusove legende. Spisala Selma Lagerlöf. Znamenito švedsko pisateljico Selmo Lagerlöf prištevamo k največjim ženskim sedanjim dobe. Po svojem romanu »Gösta Berling« je brž zaslovela, da so njena dela prevedena v vse večje evropske jezike. Družba sv. Mohorja je poskrbela, da smo dobili tudi Slovenci motivore te velike pisateljice v svojem jeziku. Pričujejo »Kristusove legende« so izredno lepe in prirsčne. Zbirka obsega enajst ljubkih slik, s posebno nežnostjo opisanih zgodb iz Kristusovega življenja, počenši s »Sveto nočjo« in razpredajoč Gospodove poti do konca. Ime prevajateljice — pisateljice Marije Kmetove — je porok, da je slovenski prevod te knjige točen in lep. — 1652

Mariborski film

NAJKRAJŠA TRAGIKOMEDIJA ALI DALJŠI NASLOV KOT BESEDI-
LO. — NESPORAZUMLJENJE NA SODNIJI. — HIPERMODERNI ME-
SAR. — PROFESORJEV KLOBUK.

Maribor ni karsibodi. Kljub preziranju literarne Ljubljane, ki si domišlja, da ima celokupno slovensko literaturo v zakupu, se je pojavila v Mariboru nova literarna zvezda v osebi »Čuka na palci II., ki je skonstruiral najkrajšo tragikomedijo pod naslovom »Razočarani živci mojega modnega hrepenenja«, tragikomedija v treh dejanjih:

1. Nasmeh.
2. Gren.
3. — »Peh« ...

Osebe: Student, študentka in — babica...
Čas: XX. stoletje.

Prizorišče: 1. Na promenadi, 2. V parku,
3. V šoli ali kjerkoli.

Kraj: V Mariboru. —

Kaj hočete še več?! — — —

— — Pa se je zgodilo, da je sodnik oštel obtoženca, ki je zaradi ponovnega pretepanja svoje boljše zakonske polovice prejel tri mesece zapora. Svojo moralno pridigo je končal tako-le: »To je nesramnost... Tri mesece, da veste!...« — Obtoženec pa ga očitvidno ni razumel, pa se je odrezal možko: »Kajne, gospod sodnik, avstrijski paragrafi so prava nesramnost, po srbskih bi dobil kvečjemu en teden... Tudi jaz pravim, da je nesramnost!« — Kdo izmed obeh aktierov se je smejal, ali pa oba, — je odvisno pripomniti, ker je obsojenec, podkrapljen od mnenja samega gospoda sodnika vložil priziv radi te nesramnosti. (Storila se je zgodilo nekoliko drugače, kar pa ne stvari ničesar ne spremeni, dobremu ujudu sodišča pa ne škoduje).

In še marsikaj je v Mariboru novega in zanimivega iz polpreteklega tedna, ali to so momentni posnetki, oziroma čisto kratki filmi.

Čujmo! Čujmo!

Neki mesar se je pritožil, da ga sosedi obrekujejo (obrekovanja pa je po Mariboru več ko zdrave valute) češ da poliva

za sušenje pripravljeno svinjetino z nočno posodo... Ker so Mariborčani skrajno hudobni ljudje, bo zadnja beseda o tej »prekanjevalski« aferi spregovorila palača v Sodni ulici. Do takrat pa vsem: Dober tek! — — —

Maribor pa ni plodovit samo na takih in sličnih dogodkih, ampak je tudi zatočišče zelo duhovitih tipov. Neki gospod je na glasu kot lahkoživec, a ker je zelo mu zikalno izobražen, stavlja svoj kulturni plus v službo svojih avantur. Kot povprečen tip Don-Juana igra svojim peštrnim damskim obiskom po kategorijah sledeče skladbe:

Tujkam — pesmi brez besed;
punčkam — lahke pripravne vaje;
bogati tetki — sonato stare vrste;
barski divi — nocturne;
ljubicam, katerih je sit — finale;
delavkam — ljudske napeve;
tercijalkam — pobožne cerkvene pesmi;
intakodalje po pravilu: Vsakemu svoje.
Pa pravijo eni, da ima uspeha, a zlobni jeziki čvekajo po Gosposki ulici, da so ga nekatere dame raznih kategorij že »pogruntale« in da je s svojo ženjalnostjo ankrotiral. Vederemo!

Zadnjič sem srečal profesoria, katerega om v študiji »Mariborski tipi« pobliže opisal. Pozdravim ga: »Dobro jutro gospod profesor, nov klobuk imate?« On: »Bog daj — saj je bil stari že preveč nasten«. Jaz: »Pa tako lep in samo 110 linarjev stane...« On: »Odkod to veste?« »Saj je spredaj na listku napisano...« Tedaj je kljub želji človekoljubnih ljubljanskih dam, da se naj gospodje radi nevarnosti prehlada ne odkrivajo, snel svoj novi klobuk in se jezno prepričal o moji vsevednosti. — — —

Tako. Za danes je dovolj teh stvari. Ker imam zlatega časa veliko, bom svoj tankočutni nos vtaknil drugič v druga gnezda. — Au — — s.

Pospeševanje kmetijstva v mariborski oblasti.

Po zakonu o oblastni in sreski samoupravi spada v delokrog oblastne samouprave skrb za pospeševanje kmetijstva, to so domala vsi posli, ki jih je doslej upravljala država v tej panogi. Niso pa še zaključena pogajanja, da izvrši država s prenosom poslov tudi prenos virov. Podoba pa je vendar, da se bo mogel izvršiti celokupen prenos 1. aprila 1928., s katerim dnem bo oblast prevzela vse agende kmetijstva. Izvršil se je že prenos lastninske pravice v zemljiški knjigi na oblast za vinarsko šolo in sadjarsko šolo v Mariboru in za kmetijsko šolo v St. Jurju. — Oblastni odbor pa — četudi še nima potrebnih zadostnih virov — podpira že sedaj nekatere neobhodno potrebne akcije, za katere v državnem proračunu ni več kreditov. Dovolil je prispevek k licencovanju bikov v iznosu 30.000 Din, ki se je uporabil za nagrade marljivim bikorejcem v vsej naši oblasti. Dalje je oblastni odbor dovolil prispevek za konjerejska premovalja 5.000 Din, za nakup plemenskih bikov ubožnim občinam v šmarnskem in ptujskem okraju 62.000 Din, za premovanje goveda v Konjicah 10.000 Din, za šest tedenski kmetijski tečaj ljudsko-šolskih učiteljev v St. Jurju 12.000 Din, za devet enomesečnih viničarskih tečajev pri trsnih in sadnih razsadnikih v Pekrah pri Limbušu in v Kapeli pri Radencih 25.000 Din. —

Nesreča pri žaganju.

Zagar Franc Mauko v Spodnjih Hočah je včeraj popoldne s cirkularko žagal debele deske. Na polzkih tleh mu je pa spodrsnilo in ko je omahnil, je prišel z levo roko pod rezilo žage, ki mu je odrezalo tri prste. —

NOVI HOTEL
»MARIBORSKI DVOR«
z sobami, kopalnicami in avtogaražami
otvorjen. 1648

Volitve v akademsko predstavništvo v Ljubljani.

Včeraj so se na ljubljanski univerzi izvršile tretjič volitve v akademsko predstavništvo. Dobil so »Jadrani«, »Slov. Jug« in simpatizerji 357 glasov in 3 man date (lani 362 in 3), klerikalci 316 + 3 (273 + 2) Triglavani 107 + 1 (lani 96 + 1) in »svobodni« akademiki, komunisti in drugi nezadovoljneži 91 glasov brez mandata (lani 103 + 1). Na podlagi teh števil je bil izvoljen za predsednika Sveta slušateljev Jadranaš pravnik g. Vekoslav Iskra, ki je zavzel s tem že drugič predsedniško mesto naše študentske reprezentance in to vkljub silni agitaciji »svobodnjakov« proti njegovi osebi, ki so dosegli lani kakor tudi letos, da se je napredna fronta, ki ima absolutno večino popolnoma po nepotrebnem cepila. K sreči škoda ni preveč občutna, ker je dobil Triglav mandat. »svobodni« pa so ostali brez njega. Vsekakor pa ni nezanimivo današnje iskanje »Slovenca« na naslov Triglavov. Lepemu uspehu obeh naprednih list naše čestitke!

Nova cesta Sv. Jurji — Dobje.

Med nove cestne projekte je sprejel mariborski oblastni odbor med drugim cestno zvezo iz Sv. Jurja ob južni železnici po dolini mimo Kalobja in Sv. Rupertja do Marije Dobje pri Planini. Dosedanja cestna zveza preko Jezerc se je namreč radi skoraj 3 km dolgega 10 odst. klanca izkazala za neuporabno za nadaljni promet. Cestni odbor je v imenu okrajnega zastopa v Celju izjavil, da bodo vsi merodajni faktorji prispevali po svoji najvišji moči k uresničenju projekta. Z trasiranjem so pričeli pod vodstvom g. inž. Jožeta Laha že pretekli mesec in le pripelo delo že nekako do polovice, pri čemur posveča oblastni odbor vse pažnje študiju terena okoriščujoč izkustva pridobljena pri zgradbi ceste St. Ilj — Velka, o kateri smo svoječasno obširno poročali v »Večerniku«, kajti teren v južno-vzhodnem delu naše oblasti je zelo plavovit in se radi tega polavljajo pri gradnji cest znatne težave. —

Beračenje po mestu

Ker se vedno bolj množijo slučajji beračenja po hišah in ulicah, se je mestni ubožni svet mariborski na svoji seji dne 3. t. m. bavil s tem vprašanjem in je ugotovil sledeče:

Po zakonu beračenje ni dovoljeno. Kdor je ubožni tako, da je ogroženo njegovo življenje, za tega so dolžni skrbeti predvsem svojci ali pa domovinska občina, ki mora skrbeti za to, da se sprejme v ta namen primeren znesek v vsakoletni proračun.

Po Mariboru beračijo skoro izkjučno le ubožci, ki so se zatekli v mesto iz raznih podeželskih občin, kajti domačim ubožcem nudi mestna občina mariborska dovoljno oskrbo, saj izdaja za lajšanje socialne bede letno poldrugi milijon Din. Torej nikakor ni pravično, če padejo v breme prebivalstva mesta Maribor še ostali ubožci, za katere bi morale skrbeti njihove domovinske občine.

Glede na to je bil policijski komisariat v Mariboru ponovno naprošen, da strožje izvaja tozadevne zakonite predpise.

Stremljenje, da se beračenje v mestu odpravi ali vsaj bolj ko mogoče omeji, pa naj se ne smatra kot nehuman čin, marveč ravno nasprotno. Že v mnogih težjih slučajih se je posredovalo, da so bili res potrebni, zlasti pa pohabljeni berači, ki so trpeli po ulicah v mrazu, nesnagi in mokroti, sprejeti v dobro oskrbo hiralnice, kamor edino spadajo. Neki deček je po cele dneve premrzaval po ulicah, kjer je vzbujal usmiljenje in zgrajanje mimoidočih. Nabral je znatne zneske, ki so mu jih zvečer pobrali sorodniki, njemu pa nudili zelo slabo oskrbo, torej so reveža dobesedno izkoriščevali. Sedaj je v dobri oskrbi v hiralnici. Isto velja za neštete druge slučaje. Seveda je mnogim podeželskim občinam ljubše, da se izognejo plačilu hiralnih oskrbnih stroškov s tem, da se upirajo oddaji v hiralnico, kajti zanje je enostavneje in tudi ceneje, ako se ubožci zatečejo v mesto. Take občine je treba čestokrat k oddaji v hiralnico šele prisiliti potom višje oblasti. Tisti berači pa, ki sami bežijo pred oskrbo v hiralnici, ker jim je ljubše beračenje po ulicah, pri katerem zaslужijo znatne vsote, ki jih nato zapijejo oziroma zapravijo na kak drug nekorišten način, pa ne zaslužijo simpatij, ki jim jih je javnost čestokrat docela neupravičeno kazala.

S tem se daje beračem le potuha in se otežkoča započeto delo. Javnost se radi tega poziva, da gre stremljenjem mestnega ubožnega sveta mariborskega v lastnem kakor tudi v interesu ubožcev samih na roko in da varnostne organe podpira s tem, da jim javi vsak posamezen slučaj beračenja. Tozadevne prijave sprejemajo tudi okrajni ubožni predstojniki in socialno-politični oddelek mestnega magistrata, Rotovžki trg 9. Le s sodelovanjem javnosti se bo mogoče izogniti raznim zlorabam, res potrebnim ubožcem pa nuditi dobro oskrbo.

Pokvarjene hlače v gledališču.

Čudne peripetije se dogajajo v zadnjem času na galeriji mariborskega gledališča. Zanimivo je opazovati galerijsko publiko, ki se ob vsakem odmoru silno razburja, ker je prisiljena, še nadalje — neprostovoljno obsedeti na svojih sedežih. »Ojoj, moje hlače!« zakliče možakar in se trudi vstati s sedala, kar se mu posreči šele po ponovnih trudapolnih poskusih. Zatrijuje, da so s tem uničene njegove nove hlače za 300 Din. Češ da jih mora povrniti gledališka uprava. Nekateri stalni »galerijci« si prinašajo blazine ali si razprostro robce in papir, na kar bi se pa obiskovalce moralo opozoriti že na gledaliških plakatih. Nič manj prizadete niso galerijske dame, ki prav tako tožijo, da se jim je barva »prijela« na novo krilo, kostum, površnik itd., kar je za marsikoga fatalno, ker se drži mode, ki predpisuje za gledališče boljše obleko. Sicer je prizadevanje gledališke uprave, ki hoče posetnikom nuditi ugodnejše sedeže, hvalevredno, vendar bi naj uprava barvanje sedežev izvedla s tako barvo, ki ne »prijemlje« hlač, kril in površnikov. Obiskovalci galerije — čeprav pripadajo večinoma ubožnejšim slojem — si žele, da se ta nedostatek čimprej popravi. —

Ročak!

Ne recite, da zopet beračimo, če Vas bodo v nedeljo ustavljali na ulicah naše nabiralke in naši nabiralci. Samo za en dinar Vas prosimo. Prosimo Vas v imenu vseh duhovnikov, odgnanih izpred oltarja cerkve, sezidanih z žulji našega ljudstva, prosimo Vas v imenu vseh učiteljev, odpuščenih iz služb ali odpravljenih preko meje, prosimo Vas v imenu tisočev in tisočev naših otrok, ki v šoli ne smejo več govoriti in moliti v jeziku svojih mater in ki jim zblazneli fašizem zastruplja duše in telesa, prosimo Vas v imenu vseh, ki so vzdihovali in vzdihujejo po ječah zavoljo svojega narodnega prepričanja, mučeni in trpinčeni s peklen skimi sredstvi, ki si jih more izmisliti samo italijanska duša, prosimo Vas v imenu vseh ponižanih in razžaljenih v svojem slovanskem čustvovanju po zblaznelih fašistovskih tolpah, prosimo vas v imenu naše Bodočnosti, ki bo velika in slavna in bo mogla zbrisati vse te krivice z našega naroda in jih maščevati samo tedaj, če bo sleherni od nas občutil bolečine in trpljenje naših zaslužjenih rojakov kakor svoje lastne bolečine in svoje lastno trpljenje. Saj bi zaslužili, da bi naši zanamci opljuvali naše grobove, če bi bila naša brezčutnost in brezbržnost za usodo naših sorojakov pod laškimi jarmom kriva, da bi Slovenstvo zginito s površja zdaj še našega Primorja.

Jugoslovenska Matica.

Nedeljska nabiralna akcija

Jugoslovenske Matice v Mariboru se preloži samo v slučaju prav slabega vremena na drugo nedeljo. Vsa pozvana društva naj sigurno pošljejo določene člane (članice) točno ob ¼8. dopoldne pred pisarno Jugoslovenske Matice, Slovenska ulica. Pričakujemo, da bodo predvsem naši Primorci pri nabiralni akciji v lepem številu sodelovali. V nedeljo mora ves nacionalen Maribor delati na tem, da bo uspeh nabiralne akcije čim večji.

Akademija mladine v parku.

Danes, v soboto ob 17.30 priredi mariborska mladina pod okriljem Jugoslov. Matice v parku pred spominsko ploščo majske deklaracije v spomin na sedmo obletnico Rapalla lepo akademijo. Med govori in deklamacijami bo gorel nad žaro močan plamen, ki naj vžge v mladih srcih ogenj domovinske ljubezni; za trpeče brate onstran pa silo, ki bo enkrat liki vihar zavzela vse postojanke rodne grude jugoslovenskega naroda. Vršil se ob vsakem vremenu. —

Stanje bolnic v mariborski oblasti.

Splošno znano je, da je finančno stanje naših zdravstvenih in humanitarnih zavodov, bolnic, hiralnic itd. nezadovoljivo. Ker ti zavodi od prevrata dalje niso dobivali zadostnih denarnih sredstev, si niso mogli nabaviti vseh potrebnih pripomočkov, instrumentarija, perila itd. Za investicije sploh ni bilo mogoče najti niti najnujnejših sredstev. Tako je bilo stanje do srede tega leta, ko je mariborski oblastni odbor prevzel bolnice hiralnice in zdravilišči Dobrna in Pogaška Slatina v svojo upravo. Da si naše bolnice in hiralnice vsaj nekoliko opomorejo, je oblastna skupščina določila za kritje najnujnejših osebni in stvarnih izdatkov v svojem prvem proračunu 1.700.000 Din, od katere vsote je bilo doslej izplačanih vsem bolnicam in hiralnicam v oblasti 651.500 Din.

Velikost posameznih zavodov je razvidna iz naslednjih podatkov glede števila bolniških postelj: javna bolnica v Mariboru 420 postelj, v Celju 265, v Murški Soboti 120, v Čakovcu 130, v Slovenjgradcu 110, v Ptujju 96, hiralnica v Ptujju 150, v Volniku 189; skupaj 1480 bolniških postelj od katerih jih je zasedenih povprečno 1200 dnevno. Zlasti potrebno je povečanje in izpopolnitev bolnic v Mariboru in Celju. Mariborska bolnica n. pr. še sedaj nima prepotrebne moderne kanalizacije. Sedanja izolirnica v tej bolnici je nastajena v neprimernih prostorih. V Celju je nujno treba zgraditi novo izolirnico, da se sedanjí prostori izolirnice lahko porabijo za namestitev porodniškega in ginekološkega oddelka. —

Pri „Cerkvici“

Mirno, tiho, osamljeno, vse zapušče-no je sedaj pri »Cerkvici«.

Včasih se podijo črni, temni oblaki, tu preko iz doline v dolino in zagrinjajo hrib in dol z nepredornim in nepreglednim pajčolanom v tajinstveno jezero. Debele snežinke, premočene in pomešane z mrzlimi dežnimi kapljicami naletavajo; preostale bilke, trave in cvetlice zmrzu-jo in se nagibajo k tlom, kot da bi se hotele vleči k zimskemu spanju. Človeku pa, ki pride po dolgi, strmi in trudapolni romarski poti kot redki obiskovalec semkaj, postaja ob pogledu na vse to tesno pri srcu; čim bolj priskoči naravi, tem globlje mu sega v srce ljuti boj, ki se vrši okoli njega; temne in svetle sile, gornji možje in vesele vile ga bijejo.

Po leti je bilo vse drugače tu pri »Cerkvici«. Osvežujoči solnčni žarki so vabili od blizu in daleč vedno zopet nove stotine veselih romarjev, navdušenih in požrtvovalnih; navdušenih, ker so že prej vedeli koliko veselja, koliko užitka za dušo in telo jih tu gori pri »Cerkvici« čaka; pa tudi požrtvovalnih, ker jim je bilo že v naprej znano, kako strme, dolge in naporene so stezice, ki jih povedejo tjakaj. Mnogi so se tu ustavljali in uživali od tu pogled na čaroben kras ozke doline s srebrnim pasom, razgled na bele cerkvice vrh obmejnih vršacev, polet na visoke, proti sinjemu nebu kipeče zelene kope in skalnate, tu pa tam z večnim snegom pokrite velikanske orjake tam daleč nekje na obzorju.

Mnogi pa so s hitrim korakom drveli tod mimo, ker niso bili pravi romarji in niso občutili v svojem srcu, da so pri »Cerkvici«, in zato niso imeli potrebe, da se tamkaj ustavijo vsaj za nekaj minut.

Pri »Cerkvici« ni bele cerkvice, ki bi radovedno gledala v globoko-razjedeno dolino, ki bi zvonov, ki bi milo pozvanjali in vabili pobožne romarje; ni svetnikov, ki bi milostno poslušali gorke prošnje pobožnih vernikov.

Mirno, tiho, osamljeno, vse zapušče-no je sedaj pri »Cerkvici«.

Pa bo kmalu, ko se obrne leto, vse drugače. Kup kamenja, iz katerega govori basen starodavnih časov in povest minulih dni in sanj, porasel z mladimi smrečicami, je mesto na Pohorju, kjer se pravi pri »Cerkvici«.

Ves zapadni del Pohorja, kjer stoje njegovi najvišji stražniki, ki radi tega, pa tudi zato, ker so goli, nudijo najboljše in najimpozantnejši razgled, je bil do sedaj širšemu krogu naših turistov skoro popolnoma nepoznan. Vsak izmed teh je pač poletel k Mariborski ali Ruški koči ali na Klopni vrh; od tu naprej čez Pesek, preko globoke zarez Šintlarice, čez Jezerski vrh mimo Velike kope v Slovenjgradec je le malokdo zašel. In vendar je ta pot po glavnem grebenu Pohorja nekaj sijajnega, ne samo poleti, tudi pozimi za smučarje. Sveži gorski zrak, sonce, poleti in pozimi toplo, impozantni razgledi, senožeti, temni gozdovi, pašniki, sanjava jezera in še marsikaj drugega; vse to bo sedaj odprto in lahko dostopno vsem, ki hrepenijo po njem.

Mariborska podružnica S. P. D. bo prihodnje leto postavila pri »Cerkvici«, kakor sama pravi, četrtlo oporišče na našem Pohorju; če se pravilno šteje, bo to peto; glavno je, da se res zgradi.

Pri »Cerkvici« je glavni prehod iz Dravske doline preko Pohorja v Mislinjsko dolino. To bo za domačine atrakcija. Istotako za turiste, ki bodo, preko Ribnice prihajajoč, od tu lahko obiskovali najmarkantnejše in tudi najidilnejše točke našega Pohorja, brez prevelikega napora, ne le poleti, ampak tudi pozimi. Jezerski vrh z Ribniškim jezerom in sijajnim razgledom na Maribor, Kozjak, Veliki Klek, Karavanke in Savinjske planine bo odslej glavna privlačna točka v zapadnem, do sedaj malo poznanem Pohorju; mesto, kjer se pravi pri »Cerkvici«, bo prihodnje leto zaslovelo širom naše domovine.

Dr. Fr. M.

Iz študijske knjižnice v Mariboru

Priobčuje Janko Glaser.

II.

Arhiv za povestnico jugoslavensku. Uredio I. Kukuljević Sakcinski. U Zagrebu 1851—1875. (1234.)

Gruden J.: Zgodovina slovenskega naroda. V Celovcu 1910— . (246.)

Horvat R.: Najnovije doba hrvatske povjesti. U Zagrebu 1906. (1175.)

* Jakšić G.: Evropa i vaskrs Srbije. Beograd 1927. (729.)

Jireček K.: Geschichte der Serben. Gotha 1911—1918. (269—I/38.)

Klaić V.: Povjest Hrvata. Zagreb 1899— . (II 811.)

Kos F.: Građivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku. V Ljubljani 1902— . (217.)

Kranjec S.: Pregled zgodovine Srbov, Hrvatov in Slovencev. V Ljubljani 1925. (942.)

Lončar D.: Politično življenje Slovencev. V Ljubljani 1921. (1148.)

Maretić T.: Slaveni u davnini. Zagreb 1889. (757.)

Melik A.: Zgodovina Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ljubljana 1919—1920. (1034—1, 2.)

Mitteilungen, Wissenschaftliche, aus Bosnien und der Hercegovina. Redig. v. M. Hoernes. Wien 1893—1912. (II 692.)

Novaković S.: Die Wiedergeburt des serbischen Staates. Sarajevo 1912. (1226—3.)

Pivko Lj.: Zgodovina Slovencev. Ljubljana 1909—1911. (15.926—2.)

* Stanolević St.: Istorija srpskoga naroda. Beograd 1910. (654.)

Šišić F.: Dokumenti o postanku kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca. Zagreb 1920. (657.)

— — : Geschichte der Kroaten. I. Teil (bis 1102). Zagreb 1917. (15.291.)

— — : Pregled povijesti hrvatskoga naroda od najstarijih dana do god. 1873. Zagreb 1916. (620.)

Švear I.: Ogledalo Iliruma. U Zagrebu 1839—1842. (1152.)

Trdina J.: Zgodovina slovenskega naroda. Ljubljana 1866. (266.)

Wendel H.: Aus dem südslawischen Risorgimento. Gotha 1921. (1236.)

— — : Aus der Welt der Südslawen. Berlin 1926. (15.431.)

— — : Der Kampf der Südslawen um Freiheit und Einheit. Frankfurt a. M. 1925. (1235.)

Zbornik, Bučičev. Uredili M. Abramić i V. Hoffiller. Zagreb 1924. (II 15.443.)

Zbornik, Diplomatički, kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije. Sabrao i uredio T. Smičiklas. Zagreb 1904— . (II 780.)

Mariborska ljudska knjižnica in ljudstvo

Ljudska knjižnica v Narodnem domu je pod najboljšim vodstvom postala veliki kulturni zaklad; vsakdanje povedano — je velika aktiva. Pasiva je pa žal pri onih, katerim je namenjena in za katere je ustvarjena z velikim trudom in požrtvovalnim delom.

Statistika govori resno besedo ter izdaje slabo pričevalo, da se v Mariboru manj čita kot pa v Celju in Ljubljani.

Promet vzorne knjižnice ni majhen, a še veliko večji bi moral biti, če bi bila kulturna potreba in naloga čitanja pri Mariborčanih vsaj — primerna.

Pa je pod primerno stopnjo in to vodi v — življenje brez duševnosti. Vse-plošna pogubnost takega življenja ne potrebuje posebnih ilustracij. Dovolj očitna in zgovorna je že razlika med človekom, ki čita, — in med onimi, ki se za slovo ne brigajo ter smatrajo knjigo za nekaj balast v življenju.

»Nazaj k knjigi! Nazaj k duševnosti!« — To mora postati geslo in naloga vseh, ki se zavedajo vrednosti kulture in pravega načina življenja. Pismenost se ne sme začeti in končati pri časopisju. Poseganje po knjigi, literaturi — je in ostane merilo kulturne stopnje in duševnosti.

Ljudska knjižnica je zanesljivo merilo ljudske kulture. Tudi nacionalni čut se lahko po njej meri. Saj ima n. pr. velik oddelek srbo-hrvatskih izbranih knjig. Po čitanju teh knjig bi se dalo presoditi, ali je jugoslovenstvo bolj v besedah,

ali pa bolj v življenju.

Sport

ISSK Maribor : SK Svoboda.

Jutri popoldne se bo na igrišču ISSK Maribora vršila prvenstvena nogometna tekma med Mariborom in Svobodo. Maribor je sigurni zmagovalec, vendar bo moštvo moralo zastaviti dovolj znanja in požrtvovalnosti, sicer se bo moralo zadovoljiti s pičlo zmago. Sneg in blato bosta močno ovirala potek tekmovanja in pričakovati je, da bo borbenost Svobode na neugodnem terenu prišla bolj do veljave, kar je vsekakor sigurne izgleda Maribora močno omajalo. Maribor razpolaga sicer z najboljšim, tehnično najdovršenejšim moštvom, ki bo znalo zadostiti nalogi, ne glede na neugodno terenske prilike. Nujno potrebno pa je, da nastopi v prvotni postavi, ki je kljub neodločnosti napada zmogla večje uspehe. Gotovo je, da bo jutrišnje srečanje, ki je za Maribor kot za Svobodo poslednje jesensko prvenstveno srečanje in torej odločilnega pomena, nudilo dovolj zanimivih trenutkov in dobro igro.

Rokoborci in boksarji.

Jutri ob 11. dopoldne se vrši v gostilni Horvat, Frankopanova ulica, sestanek te-žkoatletov v svrhu dogovorov glede usta novitve te-žkoatletskega kluba.

Zimski sport.

Trener JZSS, inž. Torleif Hansen, pri-spe v Ljubljano koncem prihodnjega tedna in prične takoj s treningom olimpijcev. Izbirna tekma za Olimpijado se bo vršila 29. januarja v Bohinju. Savez zgradi v Bohinju in v Škofji loki novi skakalnicl. TK Skala bo izdelala propagandni film in izdala priročno ilustrirano knjižico — Vodnika za smučarje. Vsi znaki kažejo, da se bo zimski sport pri nas polagoma udomačil in da bo s primerno va-jo in pro-pagando dosegel ono višino, ki mu jo terenske in vremenske prilike dopuščajo. Jugoslovanski zimsko-sportni savez je povabila Francija na tekme v Cham-onix, Nemčija pa v Feldberg.

ISSK Maribor

poziva one člane in članice, ki razpo-gajo s časom, da se zglasijo jutri dopol-dne ob pol 8. pri pripravljalnem odboru Jugoslovanske Matice v pisarni v Slo-venski ulici v svrhu sodelovanja pri na-biralnem dnevu. — Predsednik.

ISSK Maribor nastopi v sledeči po-stavi: Geuer, Koren, Pliberšek, Hreščak, Kirbiš, Prevolnik, Črne, Bertencelj, Paulin, Hreščak, Skrobar, Reserva, Hri-bar, Novšak, Bertencelj, Tomač, Božič, Janžekovič, Gajšek, Tonček, Jug, Nej-žer, Sara, Res. Konič

Finale za srednjeevropski cup.

Danes, na avstrijski državni praznik, se bo na Dunaju odigrala zaključna tekma za srednjeevropski cup med praško Sparto in dunajskim Rapidom. Na Dunaju vlada za srečanje izredno zanimanje. Do srečanj je bilo razpečanih 30.000 vstopnic. Tekmi bo prisostvoval sam predsednik avstrijske republike Hal-nisch. V prvi tekmi je Rapid v Pragi podlegel v razmerju 6:2 in ni pričako-vati, da bi se Rapid na domačem terenu lahko revanžiral. Sparto je torej smat-rati za sigurnega zmagovaiča v sred-njееvropskem cupu.

Ljudska univerza v Mariboru

V ponedeljek, 14. t. m. ob 8. zvečer predava znamenita dunajska pisateljica in svetovna potovalka ga Al. Schalek o »Sumatri, kot najlepši deželi sveta« in sicer na podlagi prekrasnih barvanih slik. Kot predavateljica je žela na Dunaju, v Berlinu, Gradcu in lansko leto tudi v Za-grebu največji uspeh. — V torek 15. t. m. ob 7.30 zvečer je otvoritev delovanja ma-riborske Ljudske univerze v Studencih in sicer v deški ljudski šoli. Uvodno pre-davanje o »Ljudskih visokih šolah in delavstvo« ima predsednik mariborske Ljudske univerze g. inž. Kukovec. Preda-val bo tudi g. upravitelj Grčar. Pevska društva »Edinost« in »Eintracht« bodo zapela nekatere lepe pesmi. — V petek 18. novembra predava univ. prof. dr. Šer-ko iz Ljubljane o funkciji človeškega živčnega sistema. —

Koliko je sedaj na uri v Koreji?

SREDNJE-EVROPSKI ČAS V PRIMERJAVI Z DRUGIMI ČASL. — RAZ-LIKE NA ZAPAD IN VZHOD.

Brezlično iz Newyorka: Zrakoplov se je dvignil v ponedeljek zve-čer ob 11. uri.

Brzojavno iz Londona: Parnik se je potopil v torek zvečer ob 8. uri ob Korejski obali.

Koliko je kazala ura pri nas, ko se je to dogodilo? — V svrhu odgovora je treba najprej vedeti, ali leži kraj od nas vzhodno ali pa zapadno in kolika je pri-bližno njegova oddaljenost. Po času solnčnega vzhoda, ki je proti zapadu vedno poznejši, imajo posamezni kraji na zemlji svojo posebno časovno mero, promet z vedno večjo brzino pa zahte-va velike časovne enote.

Tako imajo od 1. aprila 1893 kot ve-liko časovno enoto srednje-evropski čas za sledeče države: Dansko, Norveško, Švedsko, Nemčijo, Luksemburg, Švico, Avstrijo, Češkoslovaško, Jugoslavijo, Ita-lijo, Madžarsko in Poljsko.

V teh deželah kažejo vse ure istočas-no poldne, brez ozira na razlike astrono-mičnega časa.

V krajih vzhodno od širokega in dol-gega pasu dežel srednje-evropskega časa pa gredo ure »naprej«; tam je jutro poprej. V tem »prej« so pa seveda zopet velike razlike. V Novi Zelandiji vzhaja n. pr. sonce za 10 in pol ure poprej kot v deželah srednje-evropskega časa in ko se na novo-zelandskem otoku vsedejo h kosilu, je pri nas pol 12. ura ponoči.

Vzhodni svet si je po svoji velikosti vsled velikih razlik astronomičnega časa moral tudi uvesti in razdeliti veli-ke časovne enote. Tako imamo vzhodno-avstralski čas. (Viktorija, Novi-Južni Wales, Tasmanija, južna Avstralija, Ja-ponska in Koreja.) Tu gredo napram na-šim ure naprej za 8. do 9 ur. Vzhodno kitajski obalni čas se razlikuje od naše-ga za 7. južno kitajski obalni čas, ki ve-lja za Južno Kitajsko, Indo-Kino, Vzhod-no Indijo in Rusijo pa za šest do ene ure. Prva razlika je na južnokitajski oba-li, druga pa v Rusiji. V deželah vzhodno-evropskega časa v Bolgariji, Rumuniji,

Turčiji, Egiptu, Grčiji je razlika od ene do pol ure.

Zapadno od dežel srednje-evropskega časa so pa ure za našimi, ker sonce poz-neje vzhaja. Razlika pri solnčnem vzhodu med našimi kraji in med braziljansko obalo je 4 ure. Po poročilu iz Rio de Ja-neiro se je italijanski parnik »Mafalda« potopil blizu bahijskega pristanišča okrog 9. zvečer. Ker je pri nas solnčni vzhod za dobre štiri ure poprej, je bila po na-šem času katastrofa okrog ene ure na-slednjega dne.

V Ameriki veljajo tri časovne enote: vzhodni čas z razliko 6 ur, centralni čas za Združene države in Kanado z razliko 7 ur in končno še čas z 8 urno diferenco. Po newyorškem času se je letalo dvig-nilo v ponedeljek ob 11. uri zvečer, po našem času je pa to v torek ob 5. uri zjutraj.

Zapadno-evropski čas obsega Belgi-jo, Francijo, Anglijo, Irsko, Portugalsko, Španijo in Alžir ter ima eno uro razlike od našega srednje-evropskega časa.

Če hočemo ugotoviti krajevne čase iz vzhodne skupine, moramo od našega časa difference odšteti; čas zapadnih kra-jev pa določimo, če našemu času dife-rence prištejemo.

Pokradeni ostanki dunajske justične palače.

Pred dunajskim sodiščem je stalo te dni 23 obdolžencev, o katerih je trdila obtožnica, da so kot tatovi spremljali delavce, ki so delali red v justični pala-či, žrtvi ognja in razbijanja povodom iz-gredov 15. in 16. julija. Tatovi so v ne-koliko urah opravili tako temeljito svo-je delo, da je policija pri enem samem starinarju zaplenila 124 kg svinca, 75 kg bakra, 30 kg medovine, 50 kg pločevine iz cinka in mnogo predmetov iz kovine, ki so se našli na pogorišču. S tem ukradenim blagom se je na veliko trgovalo in zato je število obdolžencev tudi tako naraslo.

Glava na prodaj

ČUDEŽNI OTROK. — RAČUNSKI UMETNIK. — ČUDOVIT SPOMIN.

Po varietejih Evrope je pred več leti nastopal ob velikanski pozornosti poslušalcev računski umetnik Olgo. Najtežje račune je bliskovito reševal, vse, kar se mu je povedalo, je brezhibno ponavljal ali kratko rečeno: ta fenomen spomina je prekosil vse svoje prednike. Olgo, s pravim imenom Bernard Jasniger, je že v starosti petih let pokazal nenavadne sposobnosti. Nekoč se je igral poleg očeta, ki se je mučil z nekim računskim zaključkom. Seštevati in množiti je velike vsote ter se jezil, ko ni mogel najti napake. Mali Bernard je prenehal z igranjem: »Papa, bom pa jaz!« — Oče se je nasmejalo: »Kaj boš ti, ko še številke prav pisati ne znaš!« — »Bom na pamet« — je odvrnil mali in res je v trenutku sešel in pomnožil par večjih števil. Oče je bil silno presenečen, bal se je pa, da je za otroka mogoče slabo, ko kaže v rani mladosti tako izredno sposobnost. Ob prvi priliki je vzel otroka s seboj na Dunaj ter obiskal profesorja Wagner-Jauregga, sedanjega slavnega z Noblovo nagrado priznanega psihijatra. Profesor je otroka preiskal ter ugotovil, da ni podvržen abnormalnemu razvoju. Očetu je še častital radi čudovitega otroka, ki bo svoj veliki dar gotovo še dobro uporabljal.

Stari Jasniger je po listih dosti čital o čudovitih otrocih in o računskih umetnikih, ki si služijo lep denar. Potoval je s svojim sinčkom v Budimpešto in par mesecev pozneje je mali Bernard že nastopal pod imenom Olgo v nekem orfeju kot računski umetnik. Otdod ga je vodila pot iz mesta v mesto in šele, ko je bil star 12 let, se je oče spomnil, da mu mora preskrbeti šolsko naobrazbo. Najel

je učitelja, ki je imel z nadarjenim dečkom zelo lahko delo. V celoto je združil material 4. razredov ljudske in dveh razredov srednje šole ter dečku vse to parkrat ponovil. Olgo je dejal, da mu je pouka že dosti in ko je dobil dovoljenje, je na prvi šoli naenkrat položil izpit za ljudsko in za dva razreda srednje šole. Ta izpit je vzbudil seveda vsesplošno pozornost in dečka so začeli preiskovati mnogi psihijatri.

Preiskave so ugotovile, da ima Olgo brezprimeren spomin za vse, kar se mu pove. Iz učne knjige za višjo matematiko so mu samo enkrat povedali razne variante in te si je vglobil tako v svoje možgane, da je v trenutkih reševal najtežje računske naloge. Velika posebnost pri njem je pa ta, da je sprejemljiv samo za ono, kar čuje, ne pa za ono, kar čita. Naglo izgovorjeno visoko in težko število ponovi takoj, iste številke napisane pa ne more na prvi pogled ponoviti.

Računska umetnost in podobne produkcije so pa prišle iz mode in fenomen Olgo že dolgo nima zaslužka, kakor nekdanj. Sedaj, ko je star že 27 let, se je pojavil na Dunaju in sicer ne radi kontraktov za svoje nastope, ampak zato, da bi sklenil kupno pogodbo za svojo glavo. Pravi, da ima ponudbo od anatomičnega inštituta, ki bi v interesu znanostnega raziskovanja gotovo rad dognal, kakšni so možgani ljudi tolikih posebnih darov v primeru s povprečnimi. Olgo hoče precej denarja takoj, glava pa seveda zapade inštitutu po smrti. Kupčija pa še ni sklenjena. Olgo hoče poprej še v Ameriko, ker misli, da bi se tam dala glava še boljše prodati.

Če nazadnji proslavila o borca za svobodo

Današnji oblastniki Madžarske so vzeli v zakup borca za svobodo in neodvisnost madžarskega naroda in zakletega sovražnika Habsburžanov Kossutha ter so po svoje izvedli tudi proslavo odkritja njegovega spomenika v Budimpešti. Policija je bila v največji delavnosti. Na samem prostoru spomenika je bilo 1500 policistov in par sto detektivov. Na predvečer proslave so se neprestano vršile racije po vseh hotelih, ker si je vlada domišljevala neke anarhiste, ki naj bi se pripravljali motiti proslavo. Anarhistov seveda ni bilo, zato je pa policija v svoji vnemi povzročila pravo anarhijo celo na sami proslavi. Policijska vnama je bila tako velika, da so odposlanci mesta Turina z velikim vencem šele po posredovanju nekega visokega državnega funkcionarja mogli v zadnjem hipu priti na proslavo in da je tudi kipar Horvay, ki je izklesal Kossuthov spomenik, le z največjo muko prispel k odkritju. Opozicija od vladnih strank sploh ni bila pripuščena k proslavi. Na slavnostni seji parlamenta so socialisti stavili satiričen predlog, da bi se svobodnjaka Kossutha proslavilo najboljši s tem, če bi se Madžarska proglasila za neodvisno republiko, če bi se ji vrnila svoboda tiska in udruževanja ter neodvisnost sodišč in če bi se izdala amnestija za vse že leta in leta zaprte in preganjane svobodoljubne ljudi. Ob proslavnih parlamentarni seji in ob sami proslavi so bili odsotni iz razumljivih razlogov predstavniki držav Male antante in še mnogi drugi diplomati. V diplomatski loži sta bila ves čas samo ameriški in italijanski poslanik. Veličine da našnjega madžarskega režima so se prerokale med proslavo. Visoka duhovščina je štrajkala, ker povabila niso upoštevala vseh njenih časti. hudo razžaljen je tudi nadvojvoda Jožef ker se prireditelji proslave niso dovolj ozirali na njegovo nekdanjo čast maršala in so pustili v sprevidu pred njim nadvojvodo Albrehta, ki je bil nekdanj samo nadporočnik. Podobnih zadev je še več. Največja ironija proslave je bila pa ta, da je bil vodja madžarskih monarhistov, ki hočejo kronati Habsburžana, grof Appony, glavni proslavni govornik.

Diplomatske Angležinje.

Nedavno je »Education Committee« mesta Oltham sklenil, da morajo vse učiteljice, ko se poročijo, opustiti poklic. Sklep je bil sprejet radi preobilice ženskih učnih moči. Omenjeni komitee je z odredbo nameraval mlajšim močem pomagati do službenih mest. Posledica sklepa pa je bila, da se je še isti dan v naglici zaročilo in poročilo deset učiteljic na Olthamskih šolah. Sklep je namreč stopil v veljavo naslednjega dne.

Amerika bo doseljevanje omejila.

Strogost, s katero zabranjujejo Zedinjene države doseljevanje, se bo v doglednem času še poostrila. Državni tajnik Davis je o doseljevanju imel na gospodarski skupščini važno predavanje, v katerem je opozarjal na brezposelnost — posledico racionalizacije industrije. Na tisoče delavcev, ki so bili doslej dobro plačani, je ogroženih. Iz tega zaključuje Davis, da je popolno zaprtje meja za doseljevanje nujno potrebno.

Leta 2000

Nekemu Amerikancu je prišlo na misel, da opozori sodobnike o izpremembah, ki bodo presenečile svet do leta 2000. Sicer je on to lahko storil brez vsakršne odgovornosti, kajti malo med nami jih je izvoljenih, ki bodo lahko njegova prorokovanja kontrolirali. Ameriški prerok je v glavnem posvetil pozornost glavnim mestom Newyorku, Londonu in Parizu. Po njegovem mnenju se bo prebivalstvo teh mest dvakrat ali celo trikrat pomnožilo. Mnogo privatnih stavb se bo moralo umakniti velikim vrtovom in parkom, ostale pa bodo samo največičastnejše, moderne in historične zgradbe. Spremenil se bo pred vsem prometni sistem. Vsaka vrsta vozil bo imela lastne poti, ravno tako tudi pešci. Zračni promet bo tako napredoval, da bo v vsakem mestu po več aerodromov. Prebivalci teh mest pa bodo mirno stanovali v podzemeljskih stanovanjih, ki bodo nalikovala mravljiščem. Svež zrak se bo dovajal v komfortna stanovanja s posebnimi črpalkami, a ogromna podzemeljska solca bodo skrbela za svetlobo. Toploto bodo stanovanja dobivala iz zemlje, kamor bodo navrtali globoke rove, ki bodo skrbeli za dovajanje naravne zemeljske toplote. Ta ljudska mravljišča bodo popolnoma varna pred napadi zračnih orjakov, ako bo leta 2000. prišlo sploh do kakih vojska...

Monarh salamonskega otoka med divjaki

Tudi v kolonijah angleškega imperija izbruhajo često nemiri, ki jih pa Britanci kaj hitro udušijo in to s tako previdnostjo, da preko mej revolucionarno razpoloženih dežel ni čutiti ničesar.

Povodom nemirov, ki so izbruhnili na Salamonskih otokih, bi bil kmalu mladi Anglež A. B. Tice postal žrtev podivjanih domačinov. Tice, ki je lastnik plantaže, je edini belokožec na 22 km dolgem otoku, katerega vlada kot monarh. Od sveta popolnoma odrezan otok pa je zapostavljen v tem oziru, da prihaja tjakaj parnik samo vsaka dva meseca, le za nekoliko ur. Od sosednjih otokov je oddaljen po več milj, plavanje v morju pa je radi krokodilov in morskih psov do cela nemogoče. Ako si monarh zaželi kakršnokoli blago iz Anglije, mora čakati na naročeno najmanj 5—10 mesecev. Domačini, prebivalci njegovega otoka, so popolni divjaki. Ticejeva hrana so konzerve, sadje in posušeni plodovi tamkajšnjih rastlin, dočim svežega mesa njegovo kraljestvo ne premore. Na otoku razsaja mrzlica in povsod gomazi raznih mravljincev, kač, moskitov in druge golazni. Razen mrčesa grizejo na otoku tudi prebivalci, kajti nedavno je Tica domačin ugriznil v prst in mu ga skoraj odgriznil. Moral je k zdravniku v priprostem čolničku v kraj, ki je oddaljen 900 kilometrov. Ko je prispel v mesto Sulagi, sedež protektorata, je bil po 15. dneh potovanja izčrpan do smrti. Med vožnjo ni jedel skoraj ničesar. Nagrizen prst je odpadel in le s težavo so mu rešili življenje. Ko pa se je vrnil v svojo rezidenco, je našel plantažo razoroženo in je moral uporabiti vse diplomatske spretnosti, da si je zagotovil naklonjenost in zaupanje podložnikov.

Visoka odkupnina za afriške jetnike.

Pogajanja z afriškimi domačini ki so v gorovju Atlas ujeli štiri Francoze, so se ponovno prekinila. Za odkupnino zahtevajo Afričani ogromno vsoto — okrog milijon in pol frankov za osebo. Razen tega so zahtevali še za odkup razne druge predmete, najbolj pa jim je pri srcu gramofon. Pričakuje se, da se bodo pogajanja za odkup jetnikov zopet pričela in da bodo domačini popustljivi večji.

V vojni in v filmu.

Angleški poročnik Keysor je bil za časa svetovne vojne odlikovan z Viktorijinim križcem, ker je lovil plinske bombe pri Galipoliju, ki so jih metali Turki v angleške rove, še predno so eksplodirale in jih vračal v turške vrste. Turki so nato skrajšali eksplozijski čas svojih izstrelkov, Keysor pa jih je zasipaval s peskom in zmanjšal njih učinek. Pred dnevi pa je bil Keysor angažiran pri filmu, kjer bi moral svoje junaštvo ponoviti. Pred filmskim aparatom pa je bomba v resnici eksplodirala in odlikovani častnik je dobil težke poškodbe po obrazu. Torej je bila zanj vojna manj nevarna kot filmska igra.

Amerika tone v zlato.

Iz Washingtona javljajo, da se ceni zlata podlaga Zedinjenih držav po poslednjih številkah državne blagajne na štiri in pol milijarde dolarjev. Ta ogromna vsota predstavlja 55 odstotkov zlate monete vsega sveta. Dve milijardi dolarjev ležita rezervirani v vladnem verifikacijskem uradu v Newyorku.

Avtomobilski harem pustinskega kralja.

Kralj Hedžasa, Ibn Saud in njegovih 24 soprog, so konzervativne nazore v toliko modernizirali, da ne marajo več potovati po prostranih puščavah na velblodih. Saud si je v Angliji nabavil več specialnih avtomobilov, torej avtomobilsko karavano, ki bo s hitrostjo 70 km na uro potovala iz Meke v Medino. Na čelu karavane bo potoval v štirih avtomobilih kralj s svojim spremstvom. Na prvih avtomobilih bodo potovali tudi beli gardisti. Za njimi bosta sledila dva avtobusa s telesno stražo, v vsakem po 24 mož. Končno bo v štirih popolnoma zaprtih avtomobilih sledil kraljev harem. Harem-ska vozila nimajo oken, temveč samo v stropu odprtine za ventilacijo. V modernih kletkah potujejo kraljeve soproge in njih dvorne dame.

Zamenjava žrtev umora.

V Alahabadu v Indiji so se trije bratje, lastniki samotne hiše, dogovorili, da bodo umorili trgovca, ki jih je prošil za prenočišče. Dva brata sta odšla na vrt, da izkopljeta grob za žrtev, tretji je pa po opravih odšel doma. Trгоvec je pa imel nekakšne težke slutnje, ni se mu dalo spati in je neopaženo zapustil svoje ležišče in hišo. Tretji brat se je zakasniti in ko je prišel pozno domov, se je vlegel tja, kjer je poprej počival trгоvec, menec, da sta brata že opravila krvavo delo. Utrujen je hitro zaspal. Brata sta pa po dolgem čakanju sklenila sama izvršiti roparski umor. Priplazila sta se v izbo in v temi sta zabodla mesto trgovca — brata.

Kakovostno znamenje

dobre svetiljke
je razvidno na vseh omotih
Osram-svetiljk.

OSRAM

V nedeljo 13. novembra 1927

se vrši
v gostilni „Mesto Trst“
na Tržaški cesti 8

„Martinov večer“

Pojedina jetrnih in krvavih klobas ter pečenih puranov. Z dobo kapljico lastnega prideika priskrbljeno. Od 7. ure naprej koncert

1643

Priporočata se A. in A. Lipovšek

Pisarniške potrebščine

najboljše kvalitete kupite le pri

1125

Zlati Brišnik, Maribor, Slovenska ul. 11

Vse tiskovine po naročilu.

Mali oglasi, Metalijske posode, kovane in socialne namene občinstva vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglaševanje trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Krasen briljantni prstan in briljantni uhani (solitar), primerno za božično darilo na prodaj. — Kežarjeva ul. 8, prit. desno. 1611

Profesor poučuje nemščino, slovenščino, računovodstvo, slovensko in nemško stenografijo. — Razlagova ul. 15, pritličje. 1621

Abonente sprejem na dobro hrano. Obed po 7.50 Din, večerja po 5 Din. — Brezalkoholna restavracija »Pri zvezdi«, Maribor — Pod mostom 11. 1635

Ni Vas ne stane, pač pa sebi koristite, ako prijavite prosta stanovanja, prazne sobe, lokale, gostilne, v najem (na prodaj) hiše (v mestu in okolici), posestva posredovalnici »MARSTAN«, Koroška cesta I. 10. Največja izbira ponudnikov. 1636

2 dijaka (dijakinji) gimnazije ali kake druge šole, se sprejmeta na hrano in stanovanje, v bližini gimnazije v lepo solnčno sobo takoj ali s 1. decembrom, event. po dogovoru. Instrukcija do tretje gimnazije v hiši. — Polzve se v upravi. 1638

Pozor! Čevlje, samo ročno delo, iz najboljšega blaga, moški in ženski visoki boks Din 220.—, moški nizki boks Din 190.—, ženski nizki vsake vrste boks Din 160.—. Naročila po meri, kakor popravila po najnižjih cenah pri Francu Neubauer, čevljar, Maribor, Gornja Gosposka 33. 1637

Kupim staro zlato, srebrn denar, umetno zobovje' po najvišjih cenah. Ilger, Maribor, Gosposka ulica 15. 11.a

Vzamem 2 dijaka na stanovanje in hrano. — Kežarjeva ul. 3, pritl., vrata 2. 1609

Knjige veže od priproste do umetniško dovršene ve-zave solidno in ceno atelje za umetno knjigoveštvo Miho Vahtar, Maribor, Gosposka ul. 24 in 37. 428

Trboveljski premog: kosovec Din 43.—, v kockah Din 41.— hrvatski kosovec Din 27.— pri odjemu vsaj 1000 kil, franko na dom dostavljen. M. Korošec, Maribor, Aleksandrova 23, dvorišče. 1641

Velika zaloga kuhinjske posode. Vsaki gospodinjki znano prvovrstno posodo znamke »Herkules«, la. aluminijevo, litoželezno, postekleno, tehtnice, ribeže, sita, deske za testo, valjarje, likalnice, razne oblike za pecivo, kutije za špece-rijo in dišave, kotličke in šibe za sneg, solnike, mlečne kangle, cedila, vedrice, umivalnike, vrče, stiskalnice za ocvirke in krompir, samovare »Phöbus« in druge vrste, skafe, lonce za kuhanje perila in perilnice, ledilno orodje in žlice vseh vrst, jedilne servise iz porcelana, krož-nike iz porcelana in kamenine, umivalne garniture in vse vrste steklene robe. — Albert Vicel, Maribor, Glavni trg št. 5. — 15.a

POZOR! Slav. občinstvu naznanjam da dobi-vam zopet redno sveže kranjske kloba-se, katere nudim v vsaki količini po zmernih cenah. Gostilničarji dobilo po-pust. Obenem priporočam vse vrste de-likatose. Se priporoča J. Šinigoj, Alek-sandrova cesta 18. 1370

SVETOVNI PATENT „ZEPHIR“ Lesna trajno goreča peč z zračno kurjavo

z 10 kg drv ogreva sobo skozi 24 ur „ZEPHIR“, tvornica peči Zastopstvo za Maribor železnina

PINTER & LENARD

Glavna tovarnišna zaloga švicarske svile v Trgovskem domu Maribor

Prazne steklenice od Odol-a kupuje Drago Resina Vetrinjska ulica 26

Češko posteljno perje in puh nudi tvrdka Franjo Majer, Maribor, Glavni trg št. v

Kavarna Evropa V nedeljo popoldne predstava s koncertom. Ta program priporočamo družinam. Južina, Medo-kava z domačimi krofi po znižani ceni. Medo-kava bela Din 3.—. 1647

„Perfecta“ električna topila odeja velikosti 120x80 cm, malenkostna uporaba toka, popolnoma varno pred ognjem. Enoletna garancija! Prospekti brezplačno pri LOUIS DADIEU Maribor, Aleksandrova cesta št. 1

Kdo bi bil pripravljen s svojo udeležbo financirati mlado, mnogo obeta oče obrtno, oziroma industrijsko podjetje? Solidno in brez konkurence v vsej Jugoslaviji. Sodelujoči imajo prednost. Potreben kapital 200-300.000 Din. Energični reflektanti, ki se naj odločijo, naj pošljejo svoje ponudbe pod šifro „Znanje in marljivost“ na upravo „Večernika“. 1640

All ste že člani „Ljudske samopomoči“ v Mariboru? Ako ne, zahtevajte še danes pristopno izjavo, ker se bodo sprejemale vse zdrave oseba nad 50 do 80 let stare samo še do novega leta. Pisarna: Aleksandrova cesta 45-II. 1642

Hijacinte in tulipani v veliki izbiri priporoča M. Berdajs, Maribor

Justinu Gustinčič Maribor, Tattenbachova ul. 14

Sneg naletava, prišel je čas za generafno reparaturo Vašega kolesa. Sedaj, ko je to vreme nastopilo in ne morete uporabljati svojega kolesa, ki je sigurno potrebno temeljitega popravila in očiščenja, vzemite si čas in peljite svoje kolo v Tattenbachovo ulico št. 14.

Poleg vsega se vam lahko emajlira in posamezne dele tudi ponikla ali nadomesti. Ako doma nimate prostora za shranitev kolesa čez zimo, ga lahko oddate v shrambo v Tattenbachovi ul. 14. kjer se ga očisti in namaže proti nizki najemini. Kdor ga doma hrani, naj ne pozabi kupiti stojala. Stojala za kolesa po izredno nizkih cenah dobite v Tattenbachovi ulici št. 14. Istotam se izposojujejo kolesa.

Baterije in žarnice za žepne svetilke, žarnice „Bosch“ za kolesa, elektr. svetiljke, žepne in karbitne svetiljke. Vse nadomestne dele za šivalne stroje, kolesa in motorje, dobite po izredno nizkih cenah samo pri

Novo dalmatinsko vino črno, belo in opolo, ravnokar prispelo z otoka Vis, se toči v „Prvi dalmatinski kleti“ Maribor, Mesarska ulica 5

Istotam se dobi dnevno sveže morske ribe in najfinejše olivno olje ter vinski kis.

Priporoča se Josip Povodnik.

I. grafični umetniški zavod **MARIBORSKA TISKARNA D.D. MARIBOR** JURČIČEVA ULICA ŠT. 4 TELEFON 24

litografija, kamnotisk, knjigotisk, knjigoveznica, rotacijski tisk, štampni stroji, stereotipija, plakatovski zavod

PREVZAME VSA V TO STROKO SPADA JOČA DELA V ENI IN VEČ BARVAH ZMERNE CENE TOČNA POSTREŽBA

NAJVEČJE PODJETJE TE STROKE NA BIVŠEM ŠTAJERSKEM

Plašči

od 300.- Din naprej

v največji konkurijski trgovini 1630

Trgovski dom Maribor

Prvovrstno Onduliranje

in rezanje „bubi frizure“ v higienični brivnici
Vjekoslav Gjurin
Maribor, Jurčičeva ulica 9

Le specialista zamore strokovno popraviti Vaše pisalne stroje!

Mehanik Ivan Legat

Maribor 1623
Vetrinjska ul. 30
telefon int. 434

Zaloga novih in rabljenih pisalnih strojev

Najlepše angleško in češko blago

za zimske suknje in obleke kakor tudi razne flanele in porhante, ima v zalogi trdka

M. Feldin, Maribor
Grajski trg 1 Vetrinjska ulica

Državni nameščenci dobijo poseben popust

Galanterijo,

drobnarjo, pletenine, vrvarske izdelke i.t.d.

Na drobno! prporoča Na debelo!

Drago Rosina, Vetrinjska ul. 26

Potrebščine za kroače in šivilje v modni trgovini

ANTON PAS - MARIBOR
Slovenska ulica št. 4

Nogavice, rokavice, sraice, kravate, jopice, vso damsko, moško in otroško perilo, volnene veste itd. itd. Strogo solidne cene! 1367 Strogo solidne cene!

Vo'na, bombaž, svila

1425 za pletenje in ročna dela.

Slavko Černetič, Maribor, Aleksandrova 23

Grafolog-hiromantik.

Zadni teden tu!

Ako hočete izvedeti svojo bodočnost, obrnite se na znamenitega grafologa Egičana, kateri vam nove Vašo prihodnost in značaj iz črt na roki in iz pisave. Sprejema vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih od 9.-13. in od 14.-20. ure. Ben-Ali hotel „Kosovo“, soba 5, Maribor.

PRESELITEV

Na nanjamo ceni občinstvu da se je 1620

Prva slovenska m. karna preselila iz Mlinske ulice v

Tattenbachovo 14

(dvorišče g. Gustnčiča. Za dno se priporoča ceni občinstvu kavarinaiem in restavratorem podružnica v Jenkovi ulici 5.

Zimsko perilo

copate, raznovrstne obleke itd. kupite najboljše pri 1063

Jakob-u Lah-u

Maribor, samo Glavni trg št. 2

Naiboljši podplati

se dobijo samo pri

Arminu Ellingerju
Kralja Petra trg 9

E 2567/27-22

Dražbeni oklic.

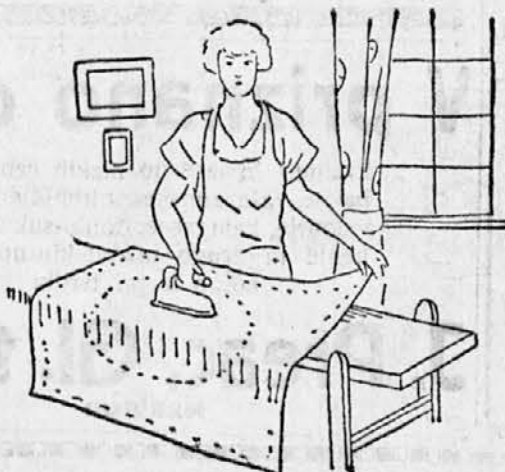
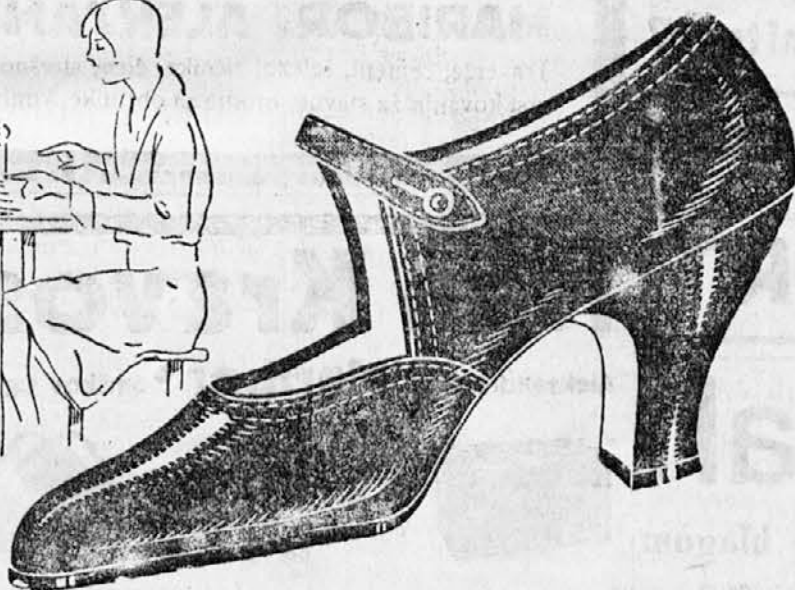
Dne 19. decembra 1927 dopoldne ob 11. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 25 dražba nepremičnin zemljiška knjiga Koroška vrata vl. št. 55, enonadstropna stanovanjska hiša z drvarnico, dvoriščem in uvozom.

Cenilna vrednost: Din 157.849 92.

Najmanjši ponudek: Din 78.924 96. 1612

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, dne 4. novembra 1927.

DOMA!

V delavnici in pisarni odpočijete noge edinole v obutvi iz tkanine. Za jesensko sezono smo izpopolnili čevlje iz baršuna in lastina.

Dobro se počuti samo v tej obutvi, ker ona pri vsakem gibu obvaruje pred utrujenostjo kosti, mišice in živce.

DAME!

nosite doma, v delavnici in v pisarni samo obutev iz baršuna ali lastina, katero tudi nadalje prodajamo po ceni

89.-
od Din

Elegantne obleke 1633
dobite v največji konfekcijski trgovini

Trgovski dom, Maribor

Stare plašče

osebni avtomobilov

cele, ne odpadkov, razen polne gume (Vollgumm) in brez žreb-ljev kupujem v vsaki množini! Plačam po povzetju. 1625

Rafael L. Pesah
Sarajevo, Kundurgiluk ul. 13

POZOR! POZOR!

Krojači, šivilje, čevljarji,

ako Vam Vaši stroji nagajajo obrnite se na specialno mehanično delavnico **Justin Gustinčič**, Tattenbachova ulica šte. 14, ker ima ista specialni oddelek za popravila strojev vseh vrst. 937

ZALOGA

KRZNA

GRE H KONCU

Kdor se hoče še pravočasno preskrbeti za zimo, naj pohiti k tvrdki **L. Ornik, Maribor, Koroška 9** 1628
kjer najde še vedno dobro izbiro najrazličnejših vrst. Sneg nale-tava, ne odlašajte.

Glasovi 60. oddajnih postaj 1662
s posebnim četverosvetilnim „Reinartz“-aparatom modela 1927/28

Najboljši in najenostavnejši sprejemalnik sedanosti.

Ta novi aparat, ki ga prodajamo ob zjamčenju nje-gove največje dovršenosti, je odlična posebnost na trgu. Predočite si ta aparat brez vsake obveznosti

RADIO - STARKEL - MARIBOR
Trg svobode Trg svobode

Zastopstvo za Ptuj in okolico V. Spruschina, mehanik Ptuj.

Ne samo nizke cene
ampak tudi kvaliteta blaga, ki ga kupite v trgovini

I. N. Šoštarič, Maribor
Aleksandrova cesta 13

Vas zadovoli v vsakem oziru. 1627

Na zalogi je največja izbira najnovejšega blaga za moške in ženske obleke, plašče in perilo. Izgotovljene obleke za moške, ženske in otroke. Najnovejši kroji in zelo nizke cene. Postrežba točna in solidna.

Plesne obleke
Najnovejši kroji! 1632
Reklamne cene v Trgovskem domu Maribor

Din 199—
čevlji s spono lakasti in v modnih barvah pri **Anici Traun**
Grajski trg 1 870

Volneni deleni 20
od 18 Din naprej
sukno od 27 Din naprej
dokler traja še zaloga se dobi pri **I. Trpin-u, Maribor, Glavni trg 17**

VELETRGOVINA Z ZELEZNINO 1546

PINTER & LENARD

MARIBOR, ALEK/SANDROVA CESTA 32 — 34

Traverze, cement, železo, žičnike, žico, strešno lepenko, poljedelsko orodje, peči in štedilnike, vseh vrst kovanja za stavbe, orodje za obrtnike, kuhinjsko posodo itd. v veliki izbiri in po najnižjih cenah.

KAVARNA JADRAN
v soboto in nedeljo pri normalnih cenah

KONCERT

Franjo Lah
trgovina z manufakturnim blagom 1619
priporoča svojo bogato zalogo vsakovrstnega manufakturnega blaga po najnižjih cenah
Maribor, na vogalu Vetrinjske in Jurčičeve ul.

Ivan Kravos
Aleksandrova 13 Maribor Slomškov trg 6

Opreme in potrebščine za konje, potni kovčki, torbi-ce, usnjati izdelki gamaše, ovrtniki in nagobniki za pse itd. 1364

GONILNI JERMENI!

Damske plašče 1428

Izdeluje po zelo solidnih cenah z garancijo za prvovrstno izdelavo

Stiberc, krojaška delavnica
Cafova ulica 2 — Maribo — Cafova ulica 2

KARO MARIBOR KOROŠKA CESTA 19

Specijaliteti: Npre-močiljivi jesenski in zimski čevlji! 1275

V priznano dobri

kvaliteti in izredno nizkih cenah na-bavite vaše zimske potrebščine kakor velourje, kamgarne, doubl-sukno, par-hente in drugo manufakturno blago edino le pri tvrdki 1565

J. Preac, Gl. trg 13
MARIBOR

Pisemski papir 1138
najmoderneje izpeljave le pri **Zlata Brišnik, Slovenska ul. 11**
Polnilna peresa znamk Waterman, Montblanc, Penkala

Iščem klapca 1639

zanesljivega in treznega, za težke konje, ki mora po-znati mesto. Veletrgovina s surovinami **Ivan Sluga, Maribor, Tržaška cesta 5.**

Pristno slivovko, droženko, brinjevec, konjak, rum, vse vrste likerjev, sadnih sokov, špirta, vinskega kisa, ezencnega kisa; čaj v zavitkih in odprt dobite po ugodnih cenah v trgovini

JAKOB PERHAVEC - MARIBOR - GOSPOSKA 19 14a
NA DROBNO IN DEBELO Tovarna za izdelovanje likerjev, dezertnih vin in strupov POSTREŽBA TOČNA